

OSNOVNA ŠOLA DR. JANEZA MENCINGERJA
BOHINJSKA BISTRICA
SAVSKA CESTA 10
BOHINJSKA BISTRICA

BOHINJ - VIR NAVDIHA

turistična naloga

AVTORJI: Klemen Grmek, 9. r.
Veronika Hribar, 7. r.
Eva Kovačič, 7. r.
Jana Tavčar, 7. r.
Saša Arh, 7. r.
Mina Rozman, 7.r.
Žiga Repinc, 7.r.
Martin Zalokar, 7.r.

MENTORICE: Urška Beznik
Lucija Markelj Jensko
Urška Repinc

Bohinjska Bistrica, januar 2010

PODATKI O TURISTIČNI NALOGI

ŠOLA: OŠ dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica

Savska 10

4264 Bohinjska Bistrica

Tel. 04 5777 0000

NASLOV: BOHINJ – VIR NAVDIHA

AVTORJI: Klemen Grmek, 9.r

Veronika Hribar, 7.r.

Eva Kovačič, 7.r

Jana Tavčar, 7.r.

Saša Arh, 7.r.

Mina Rozman, 7.r.

Žiga Repinc, 7.r.

Martin Zalokar, 7.r

MENTORICE:

Urška Repinc, uni. dipl. bibliotekarka in učiteljica angleščine,

Lucija Markelj Jensko, profesorica zgodovine in sociologije,

Urška Beznik, predmetna učiteljica kemije in gospodinjstva.

STROKOVNA SODELAVKA:

Jana Vilman Proje, uni. dipl inž. tekstilij in oblačil in dipl. konzervatorka

ŠTEVILO SODELUJOČIH NA TRŽNICI: 9

Bohinjska Bistrica, januar 2010

KAZALO

POVZETEK	5
ABSTRACT	5
1. UVOD	6
2. ZNANE OSEBE POVEZANE Z BOHINJEM	7
2.1 Slavna pisateljica v Bohinju: Agatha Christie (1890-1976).....	7
2.2 Beseda o neimenovanih besednih umetnikih	7
2.3 France Bučar (1923 -)	7
2.4 Marija Cvetek (1948 -)	7
2.5 Štefka Jazbar (1903 - 2002)	8
2.6 Joža Mahnič (1918 - 2009)	8
2.7 Pater Franc Sodja (1914 – 2007), pisatelj	8
2.8 Tine Mihelič (1941 - 2004)	8
2.9 Jože A. Mihelič (1946 -)	9
2.10 Janez Bizjak (1943 -)	9
2.11 Ivo Janez Cundrič (1947 -)	9
2.12 Tomaž Budkovič (1949 -)	9
2.13 Lojze Budkovič (1953 -), Marko Gašperin (1967 -)	10
2.14 Ivan Veber (1937 -)	10
2.15 Franc Strgar (1932 -)	10
2.16 Albin Polajnar (1924 -)	11
2.17 Črtomir Frelih (1960 -)	12
2.18 Jan Strgar(1881 - 1955).....	13
2.19 Janko Ravnik (1891 - 1982)	13
2.20 Robert Cvetek (1974 -)	13
2.21 Tone Malej (1907 - 1930)	14
2.22 Staretova Anica – Spotčeva Anica z Žlana	14
2.23 Janja Hvala (1974 -)	15
2.24 Darko Čuden (1961 -)	15
2.25 Rok Urbanc - skakalec	15
2.26 Janez Marič-biatlonec (1975 -)	15
3. PLANINE – VIR NAVDIHA	16
3.1 Planina Laz	16
3.2 Planina Velo polje.....	17
3.3 Krstenica	17
3.4 Zajamniki	17
3.5 Praprotnica	17
4. MOJ KRAJ NAVDIHA - USTVARJALNOST UČENCEV	18
5. TURISTIČNI PRODUKT	20
5.1 Informativna zloženka	21
6. PREDSTAVITEV NA TRŽNICI	23
6.1 Oblačila	24
7. ZAKLJUČEK	25
8. ZAHVALA	26
9. VIRI IN LITERATURA:	27

KAZALO SLIK

Slika na naslovnici: Planina Zajamniki – planine so vir navdiha za mnoge.....	1
Slika 1: Most čez Mississippi.....	10
Slika 2: Ena od razstav Hodnikovih slik.....	11
Slika 3: Albin Polajnar: Poplava.....	11
Slika 4: Frelj Črtomir: Spomenik bohinjskemu vremenu, 2007.....	12
Slika 5: Strgarjev čebelnjak na Bitnjah.....	13
Slika 6: Skladatelj Janko Ravnik.....	13
Slika 7: Olimpijska tekmovalna vrsta; Tone Malej je tretji z leve.....	14
Slika 8: Slika Valnetina Hodnika: Spotčeva Anica.....	14
Slika 9: Sopranistka Janja Hvala.....	15
Slika 10: Darko Čuden - režiser, prevajalec.....	15
Slika 11: Biatlonec Janez Marič.....	16
Slika 12: Razgled na planino Laz.....	16
Slika 13: Razgled na planino Velo polje.....	17
Slika 14: Moj kraj navdiha, Saša Arh, 7.a.....	18
Slika 15: Moj kraj navdiha, Jana Tavčar, 7.b.....	19
Slika 16: Moj kraj navdiha, Veronika Hribar, 7.b.....	19
Slika 17: Moj kraj navdiha, Eva Kovačič, 7.b.....	20
Slika 18: Idejna zasnova za letak, zloženko – skicirko.....	22
Slika 19: Idejna skica predstavitvenega prostora.....	23
Slika 20: Idejna slika oblačila deklet na stojnici.....	24

POVZETEK

Bohinj je bil in je še vedno navdih za ustvarjalce različnih področij; pisatelje, pesnike, slikarje, fotografe, glasbenike, filmske ustvarjalce in druge strokovnjake. Njihova dela prikazujejo Bohinj v vsej njegovi veličini. Za turiste so privlačni dogodki iz življenja pomembnih ljudi, prav tako njihova dela. Utrinki iz omenjenih del so osnova za turistični proizvod - zgibanko, katere namen je privabiti v Bohinj obiskovalce različnih interesov in jih zadržati več kot le en dan. Zraven so predlagane različne dejavnosti za aktivne počitnice. Če je Bohinj bil in je še vir navdiha za omenjene umetnike in strokovnjake, navdihuje lahko tudi turiste in druge obiskovalce.

Ključne besede: Bohinj, turizem v Bohinju, znane osebnosti Bohinja

ABSTRACT

Bohinj was and still is an inspiration for people with different talents; writers, poets, scientists, painters, photographers, musicians, film producers, mountain admirers... Their creative works show us Bohinj in all its magnificence. Interesting events in life of famous people as well as their works attract tourists. Pieces of their work are base for tourist product – a brochure with suggestions for different activities. Its aim is to suggest Bohinj visitors to stay more than just one day. If Bohinj was and is an inspiration for so many esteemed people; it can inspire also us and our visitors – tourists.

Key words: Bohinj, tourism in Bohinj, famous people in Bohinj

1. UVOD

Bohinj je znan turistični kraj. Lepota narave privablja obiskovalce: poleti ljubitelje jezera in kopanja v njem, pozimi ljubitelje snega in smučanja, ves čas ljubitelje gora in planin, ki obkrožajo Bohinjsko kotlino.

Kulturna krajina Bohinja je posebnost slovenske naselitvene in gospodarske kulture. Stanovanjske in gospodarske stavbe, njive, travniki, senožeti in pašniki, visoke planine in pastirska naselja so ustvarili tip kulturne krajine, ki ga sicer ne najdemo ne v Sloveniji ne drugod v Alpah. (Bizjak, str.154).

Bohinjci poznamo Bohinj, v šoli učenci spoznavamo zgodovino in kulturno dediščino. Žal prevladuje mnenje, da v Bohinju ni prihodnosti. Veliko jih je odšlo »tjaven« iz Bohinja in so uspeli. Veliko se jih tudi vrača nazaj.

Mnogo je Bohinjcev, ki so občudovali Bohinj in ga cenili, to znali izraziti na različne načine ter tudi nam približati svoje videnje in spoznanja. V mislih imamo pesnike, ki so Bohinj opevali na različne načine, tu rojene pisatelje, slikarje, glasbenike, raziskovalce, znanstvenike in strokovnjake različnih področij.

Veliko je tudi takih, ki niso bili rojeni v Bohinju, pa jih Bohinj tako privlači, da se vedno znova vračajo vanj in je postal predmet njihovega umetniškega ustvarjanja.

Zakaj? Zakaj je Bohinj mnogim v ponos? Kje lahko najdemo smernice, da bomo rojstni kraj še bolj vzljubili in videli, kar je očem nevidno?

Odločili smo se, da bomo v naši nalogi najprej zbrali tiste pomembne Bohinjce, ki so ustvarjali tudi na temo svojega domačega kraja in nekaj tistih, za katere je bil (ali pa je še) Bohinj navdih za ustvarjanje, prav tako tudi Bohinjce, ki jih je pot zanesla v tujino in so tam zelo uspeli.

Zavedamo se, da pri navajanju teh oseb nikakor ne bomo mogli zajeti vseh.

Na začetku šolskega leta je bila v splošni knjižnici v Bohinjski Bistrici razstava z naslovom Ponosni smo na avtorje iz našega kraja. Tam smo tudi dobili začetne ideje, koga uvrstiti v to našo nalogo.

Ob prebiranju te naloge se boste gotovo spomnili še koga, ki bi ga bilo prav navesti, pa bo morda prišel na vrsto ob kaki drugi podobni priložnosti.

Pri delih omenjenih avtorjev bomo iskali predvsem tiste stvari, v katerih izražajo svoj odnos do Bohinja in prav gotovo je kaj od navedenega tudi razlog, zakaj Bohinj spoštujemo in smo ponosni nanj tudi mi sami in ki so lahko zanimive za obiskovalce Bohinja.

Mislimo, da tudi dejstvo, da je toliko ustvarjalcev opevalo in raziskovalo Bohinj, lahko prispeva k našemu spoštovanju rojstnega kraja.

O avtorjih, ki smo jih izbrali, smo napisali nekaj podatkov. Iz njihovih del smo našli nekaj tistega, kar še posebej izraža njihov odnos do Bohinja. Z nekaterimi ustvarjalci smo se v času nastajanja naloge srečali sami. S tistimi, ki živijo izven Bohinja smo stopili v stik preko elektronske pošte in dobili smo prijazne odgovore. O nekaterih smo dobili podatke s pomočjo literature in interneta.

Bohinjske planine na različne načine navdihujejo mnoge, zato smo nekaj besed namenili tudi njim.

2. ZNANE OSEBE POVEZANE Z BOHINJEM

2.1 Slavna pisateljica v Bohinju: Agatha Christie (1890-1976)

Ena od slavnih obiskovalk in občudovalk Bohinja je bila slavna pisateljica Agatha Christie. Bohinj je obiskala s svojim drugim možem poleti leta 1967. Kraj sta izbrala z željo, da bi počitnice preživela v mirnem, a lepem okolju. Stiku z novinarji sta se izogibala. Dvema spretnima, takrat še zelo mladima novinarjema pa je vendarle uspelo napraviti intervju z njo. To sta bila Janez Čuček in Jože Hudeček.

Njen znani odgovor na vprašanje, če bo Bohinj prizorišče za eno od njenih kriminalnih zgodb, je bil: *Bohinj je prelep za umor.*

Dve takratni receptorki hotela še zdaj hranita spomin na pisateljčin obisk – obe sta dobili v dar prstan in eno njenih knjig s posvetilom.

Soba št. 204 v hotelu Bellevue je še zdaj opremljena tako kot v času pisateljčinega obiska. Nekateri gosti želijo bivati prav v tej sobi.

Samo Gardener, direktor hotela pred več kot desetimi leti je uredil tudi spominsko sobo v hotelu.

Med gosti, ki vedno želijo bivati v sobi pisateljice Agathe Christie je tudi hrvaška literarna ustvarjalka in predavateljica **Acija Alfirević** (Google); prav tako velika občudovalka predvsem bohinjskih gora. Prizorišče nekaterih njenih literarnih prispevkov je prav Bohinj. Zadnjič je Bohinj obiskala v avgustu 2009 in se še namerava vrniti.

2.2 Beseda o neimenovanih besednih umetnikih

Posebno pozornost si zaslužijo besedni umetniki, pesniki in pisatelji, ki so bili rojeni v Bohinju in o njem pisali, in tisti, ki so tu živeli in se na te kraje in ljudi navezali in jih opevali v svojih delih. Kar nekaj jih spoznavamo pri pouku književnosti in imajo že svoje mesto v naših učbenikih. Ponosni smo na pisatelja Janeza Mencingerja, po katerem ima naša šola tudi ime.

Odločili pa smo se, da v nalogi predstavimo naslednje ustvarjalce.

2.3 France Bučar (1923 -)

Rojen je bil l. 1923 v Bohinjski Bistrici. Leta 1990 je bil izvoljen za predsednika slovenske skupščine in dobro leto za tem je razglasil slovenske osamosvojitvene dokumente. Je avtor več knjig; sodeloval je pri pisateljski ustavi, besedilu, ki je postavljalo Slovenijo iz okvirov takrat še obstoječe Jugoslavije. Zdaj je izven neposredne politike, a »vsa dogajanja v okolju in odzive nanje podreja racionalni presoji«. Bohinjce vidi kot brihtne, neposredne, poštene ljudi; a po naravi malo zaprte same vase, kar se opazi v njihovem značaju in govoru.

2.4 Marija Cvetek (1948 -)

Doma je iz Srednje vasi v Bohinju. Poznamo jo predvsem kot zbirateljico in zapisovalko ljudskega izročila. Bohinjske pripovedke, napisane v narečju, je tako zbrala v knjigi Naš voča so včas zapodval. Izbor teh pripovedk z ilustracijami priznanih umetnikov je kasneje izšel v knjigi Bohinjske pravljice.

Sama pravi, da »se na enem od najlepših horizontov za vsakega pravega Bohinjca zrcali domača bohinjska deželica s svojim jezerom, s prijaznimi vasicami, z najbolj čudovito zelenimi planinskimi pašniki in gozdovi na svetu, obdana z mogočnim vencem vršacev, nad katerimi

bedi premočno očak Triglav. (Bohinjske..., str.83). Tako kot Minka tudi mnogi drugi Bohinjci potihem mislimo, da je Triglav malo bolj naš kot od ostalih Slovencev. Njegov vrh je bil prvič osvojen dne 26. avgusta 1778, to je 8 let pred Mont Blancom, 22 let pred Grossglocknerjem, celih 87 let pred Matterhornom in 99 let pred drugim najvišjim vrhom Julijskih Alp, Poliškim Špikom, Montažem ter 79 let pred ustanovitvijo prve planinske organizacije na svetu (Anglija) in 94 let pred nastankom prvega planinskega društva v Sloveniji, bohinjskih Triglavskih prijateljev. Prvi vzpon na vrh torej ni povezan z nikakršnim posnemanjem ali tekmovanjem z drugimi, temveč je izvirno, samostojno in pionirsko raziskovalno dejanje. Čast prvih, ki so se povzpeli na vrh Triglava gre Bohinjcem (Luka Korošec, kmet in rudar s Koprivnika, Matevž Kos, rudar z Jereke, Štefan Rožič, lovec s Savice in Lovrenc Willomitzer, ranocelnik iz Stare Fužine). (Budkovič, Mihelič, 2008). Naj navedemo prvo napisano pripovedko iz Minkinih Pravljič, ki govori o tem, da Bohinj občuduje še Bog.

Bog je svet delil

Bog je ljudem svet delil. Vse je že razdelil, a tam ob strani je stalo še nekaj ljudi. Pozabil je nanje, ker se niso nič prerivali in oglašali. So se mu pa zasmilili, ker so bili tako potrpežljivi in skromni. Jim je pa od svojega odstopil najlepši svet, zato se pa zdaj Bohinj imenuje. Bohinj pride od Boga, ker Bohinjci Bogu rečemo Boh. (Bohinjske..., str.4)

2.5 Štefka Jazbar (1903 - 2002)

Učiteljica, ki je poučevala in vzgajala naše stare starše in še po upokojitvi poučevala nemščino. S svojim delovanjem je veliko prispevala h kulturnemu življenju Bohinja. Za faro Srednja vas je vodila župnijsko kroniko.

2.6 Joža Mahnič (1918 - 2009)

Joža Mahnič je bil odličen poznavalec slovenske literature 20. stoletja, še posebej del Otona Župančiča, in dolgoletni predsednik Slovenske matice. V Bohinju je bil eden od soustanoviteljev Muzejskega društva Žiga Zois.

Je avtor besedila v knjigi *V svetu rože* mogote, kjer so zbrane razglednice iz nekdanjega Bohinja zbiratelja **Matjaža Glavana**.

2.7 Pater Franc Sodja (1914 – 2007), pisatelj

Rodil se je v Bohinjski Bistrici. Študij na teološki fakulteti v Ljubljani je kot lazarist dokončal 1941. Leta 1945 je bil obsojen na pet let zavora. Emigriral je v tujino in do konca življenja deloval med našimi izseljenci v severni in južni Ameriki. V izseljenskem tisku je objavljial pesmi, prozo in nabožne spise. Napisal je spomine na zaporniška leta pod naslovom *Pred vrati pekla*. Najbolj se je uveljavil z življenjepismo pripovedjo *Pisma mrtvemu bratu*.

2.8 Tine Mihelič (1941 - 2004)

Njegovi številni planinski in plezalni vodniki so temelj naše vodniške literature. Rodil se ni v Bohinju, vendar je s starši in bratom prišel živeti v Bohinj že kot otrok. Opazil je, da "so si prebivalci zavoljo svoje izoliranosti pridobili posebno identiteto, ki jo je zaznamoval večni boj za preživetje v okolju, kjer gospodarijo naravne sile s tršo roko kot v blagih nižinah" (Mihelič, 2001, str.10). Pojem Bohinjec ne označuje le v Bohinju rojenega Gorenjca, marveč pomeni posebno, miselno in narodopisno, ne le zemljepisno opredelitev.

Zanj pomeni spoznati Bohinj ne le dolgoletno iskanje in odkrivanje vedno novih skrivnosti, ampak nenehno bogatenje.

Tudi njegova starša, Frido in Egona, imamo mnogi Bohinjci v lepem spominu, saj sta bila oba dolgoletna učitelja na bohinjski šoli. Učencem sta približala predvsem umetnostno naravnane predmete: glasbo (Egon je vodil tamburaški zbor), fotografiranje, ljubezen do gora in druge narave. Tinetov brat Jože pa nas ob mnogih priložnostih navdušuje s fotografijami in pripovedmi o bohinjskih gorah.

2.9 Jože A. Mihelič (1946 -)

Tudi Jože A. Mihelič (Tinetov brat) je ljubitelj bohinjske narave. Je prejemnik Steletovega priznanja, ki ga je dobil za popularizacijo in doprinos k ozaveščanju o pomenu naravne in kulturne dediščine s poudarkom na Triglavskem narodnem parku.

Naše učence ob posebnih priložnostih vodi po našem, pa tudi po narodnih parkih drugih dežel. Ob obiskih gora veliko fotografira, fotografije se pojavljajo v koledarjih, na razstavnih panojih, v številnih glasilih in še kje. Prikaze fotografij ob različnih priložnostih pa vedno popestri z zanimivimi krajevnimi pripovedkami in opisi poti po gorah.

2.10 Janez Bizjak (1943 -)

Janez Bizjak je bil dolgoletni direktor TNP in nam lepoto parka zna približati preko knjig, katerih avtor je ali na drug način; s predavanji, vodenimi pohodi po različnih lepih točkah Parka, katerega velik del je tudi Bohinj.

Triglavski narodni park varuje prvobitno naravo v Julijskih Alpah. Bohinj predstavlja precejšen del tega območja. Narodni park je sad človekovega spoznanja, da je mogoče naravo in njeno nedotaknjenost obvarovati le tako, da na posebej zavarovanih območjih ne posegamo vanjo, je ne spreminjamo in ne izkoriščamo njenega bogastva; da jo pustimo pri miru; da pustimo, da v svoji izvornosti živi in se spreminja po lastnih zakonih. (Bizjak, str. 16).

2.11 Ivo Janez Cundrič (1947 -)

Je diplomirani inženir metalurgije. Zaposlen je bil v železarni Jesenice in Acroniju, kjer je opravljal raziskovalna, tehnološka in vodstvena dela. Svoje znanje metalurgije je s pridom uporabil pri raziskovanju bohinjske več kot dvatisočletne zgodovine. Sad tega dela je knjiga Pozabljeno bohinjsko zlato, izšla v letu 2002. V njej pokaže pomen železa za obstoj Bohinja. Posebnost knjige je opisan in prikazan poizkus pridobivanja in kovanja železa po starih postopkih iz domače rude. Poizkuse je posnela tudi TV Slovenija. V svojem muzeju ima dragoceno zbirko najdb produktov taljenja, ki jih je našel po vseh znanih lokacijah v Bohinju.

2.12 Tomaž Budkovič (1949 -)

Je avtor več knjig, ki jih je napisal tudi zaradi domoljubnega motiva, kot sam pravi v čast in slavo Bohinju. Po poklicu je sicer diplomirani inženir geologije, vendar njegove knjige odkrivajo zgodovino Bohinja, predvsem prvo svetovno vojno in gradnjo bohinjskega predora od 1900-1905. Zaveda se, da čas hitro in temeljito odnese vse, česar ne ujamemo na filmski trak ali kakorkoli zapišemo; narod, ki ne poskrbi za dokaze o svoji preteklosti, je v nevarnosti, da ga izbriše čas. (Budkovič, str.10). Tako je tudi Tomaž za nas ohranil marsikatero zanimivost iz zgodovine Bohinja. Največ virov za svoji knjigi je pridobil od očeta in starega očeta Gašperja. Stari oče je prišel v Bohinj v času gradnje Bohinjskega predora in v Bohinjski Bistrici odprl znano trgovino. Stara mama je služila pri Ceconiju, graditelju omenjenega

predora; in tudi od tod viri za Tomaževo delo. Na Ceconija nas zdaj spominja park v Bohinjski Bistrici.

Tomaž nam pripoveduje o drobnih dogodkih, ki jih velja ohraniti v spominu in znajo biti turistično zanimivi. . Npr. to, da se je v vili kneza namestnika Pavla Karađorđevića (danes ob hotelu Bohinj na Ribčevem Lazu leta 1934 zaročil sin angleškega kralja z grško princeso. Pomembna je njegova zbirka starega orožja iz 1. svetovne vojne s področja Krna. Zbral in uredil jo je skupaj z Jankom S. Stuškom v Mali vojni muzej na Bohinjski Bistrici.

2.13 Lojze Budkovič (1953 -), Marko Gašperin (1967 -)

Skupaj z **Ivanom Vebrom** sta avtorja knjige Drevesa velikani v Bohinju. V njej nam odkrivajo, da je Bohinj občudovanja vreden tudi zaradi gozdov in mogočnih dreves v njih. Spoštljiva starost, zavidljiva velikost in izjemna ohranjenost so vrednote, zaradi katerih nas vabijo v gorato pokrajino Bohinja. (Budkovič..., 1996). Na pobočjih skoraj tisoč metrov nad dolino rastejo drevesa stara več stoletij. Na teh krajih zasledimo tudi medveda, risa in orla. Tak gozd je simbol naravne dediščine. Včasih je pokrival skoraj vso Evropo. Lojze Budkovič je tudi alpinist in je znan še po literaturi s tega področja.

2.14 Ivan Veber (1937 -)

Je inženir gozdarstva, ki je svoje profesionalno delo opravljal v Bohinju. Je ljubitelj in velik občudovalec naravne in kulturne dediščine Bohinja. Sodeloval je pri obnovi Pantzove žičnice v Soteski, poskrbel za obnovo Zoisove ure v Bohinjski Bistrici, uredil botanično pot v planini Za Liscem. Je zbiralec raznih pomembnih virov o Bohinju. Izdal je več publikacij, med njimi tudi Gozdovi bohinjskih fužinarjev. Knjiga je študija o gozdarski preteklosti Bohinja. Še danes se pri njem oglašajo mnogi, ki jih zanima dediščina Bohinja.

2.15 Franc Strgar (1932 -)

Rojen je bil na Gorjušah. Že zgodaj je emigriral v tujino; najprej v Avstrijo, potem pa v Kanado in ZDA. Njegova življenjska zgodba je zgodba o uspehu; v tujini je obogatel kot inženir. Tam je osnoval podjetje in je znan je kot konstruktor mostov čez Mississippi (High Bridge), čez Minesoto (Blooming Ferry Bridge)...

V domovino se z ženo redno vrača na počitnice kot gost Titove vile na Bledu. Spoznamo ga po starem cadillacu, s katerim se rad vozi.

Slika 1: Most čez Mississippi

Med **slikarji Bohinja** smo izbrali Valentina Hodnika, Albina Polajnarja in Črtomira Freliha.

Valentin Hodnik se je rodil 18. februarja 1896, datum smrti pa si je izbral kar sam (1935), ko mu ni bilo niti štirideset let. Likovni strokovnjak Cene Avguštin je o njem zapisal: »Valentin Hodnik je bil slikar bohinjских gora. Motivi Triglava s sosodnjimi vrhovi so narejeni v

Hodnikovem značilnem realistično obarvanem slogu, bogatem poetičnega razpoloženja, ki ga je slikar gojil in izpovedoval vse življenje. Slikovita bohinjska pokrajina je od nekdaj privabljala številne slikarske upodabljalce. Med njimi omenimo le **Lovra Janšo**, **Antona Karingerja**, **Marka Pernharta** in **Franceta Pavlovca**. Nekoliko kasneje sta širši slovenski javnosti poznana slikarja-domačina Valentin Hodnik in **Albin Polajnar**. Oba sta se z ljubeznijo in slikarskim znanjem vživljala v podobo domačega okolja.«

Slika 2: Ena od razstav Hodnikovih slik

2.16 Albin Polajnar (1924 -)

Komaj kje bi našli slikarja, ki je svoji rojstni pokrajini namenil toliko pozornosti, znanja in ustvarjalnosti kot akademski slikar Albin Polajnar. Bohinj, od koder prihaja, je dežela, ki ni obdarjena samo z lepoto narave, temveč tudi z zakladi zemlje in s prastarimi izročili. (Avguštin, C.)

Slika 3: Albin Polajnar: Poplava

2.17 Črtomir Frelih (1960 -)

Domačin z Nomenja je profesor za risanje in grafiko na Pedagoški fakulteti in je eden tistih umetnikov slikarjev, na katerega vpliva tudi rodna pokrajina. V njegovih stvaritvah prepoznavamo tudi tipični obešenjaški humor; npr. pri upodobitvah anekdot o pregovorno trmastih Bohinjcih. (Bohinjske..., str 78)

Pri organizaciji pomembnejših kulturnih dogodkov sodeluje večkrat kot pobudnik, soorganizator, ilustrator, oblikovalec... Pomembno se mu zdi pokrajino naseliti z zgodbami, resničnimi in umišljenimi. »Tako, kakor je Prešeren na Ajdovskem gradcu zgradil enega najtrdnjših slovenskih gradov, čeprav ni iz kamna...»

Ta način delovanja sam imenuje »mitologizacija pokrajine«; to je koncept, ki ga razvite turistične dežele gojijo v zadnjih letih. Ne zadoščajo le dejstva, pomembne so zgodbe. Ta zahteva se sklada s postmodernim občutenjem, ki zgodovine ne razume kot enoten, linearni tok, marveč kot skupek različnih vzporednih večjih in manjših zgodb, ki zahtevajo vživetje in lastno interpretacijo.

Nekaj podatkov o projektih, pri katerih je sodeloval na ta način: naslovnica iz Bohinjskega zbornika l. 1987, je avtor ideje, organizator 1. ilustratorske kolonije Zveze društev likovnih umetnikov Slovenije (ZDSLU in Občina Bohinj) in izda dveh izdaj knjige Bohinjske pravljice, (bohinjsko/slovenska in nemško/angleška verzija), sodeloval tudi kot avtor dveh ilustracij. Je tudi avtor ideje ter soorganizator (Občina Bohinj, ZDSLU, Ljubljana), mednarodne umetniške delavnice INTART, začasna postavitev skulptur v pokrajino, tisk zbornika INTART 95/96. Črtomir nas je spomnil tudi na našo rojakinjo, abstraktno slikarko **Zdenko Žida**, ki raziskuje svetlobo in so v njenih slikah ujete jutranje svetlobe, doma samo v Bohinju.

Slika 4: Frelih Črtomir: Spomenik bohinjškemu vremenu, 2007

Med fotografe Bohinja so se za zmeraj zapisali Joco Žnidaršič, Stane Klemenc in Jaka Čop.

Prav gotovo je Bohinj navdih za mnoge fotografe; izpostavimo pa naj dva avtorja čudovitih monografij o Bohinju. To sta **Joco Žnidaršič** in **Stane Klemenc**. Tudi pokojni ljubitelj gora **Jaka Čop** je v Bohinju našel mnogo motivov za svoje fotografije. Poznal je tudi temne plati bohinjskih lepot; vztrajal je pri izrazno močni črno/beli fotografiji. S črno/belimi fotografijami v monografiji *Jezero* se je pred kratkim predstavil Žiga Koritnik.

Poiskali smo še nekaj pomembnih osebnosti, ki so že zapisane v bohinjski zgodovini, in nekatere, ki na različnih ustvarjalnih področjih delajo v čast Bohinja danes.

2.18 Jan Strgar(1881 - 1955)

Jan Strgar je bil čebelar in trgovec s čebelami. Rodil se je na Nemškem Rovtu, Znanje in podpora za čebelarjenje je dobil pri priznanem čebelarju in sadjarju Martinu Humeku. Leta 1896 je ustanovil trgovino s čebelami, leta 1903 pa je poslal prve kranjiče s slovensko sivko v svet. S spretno reklamo je privabil prve naročnike in kmalu postal največji izvoznik kranjske čebele. Izvažal jih je v Sibirijo, Avstralijo, Kubo, Brazilijo, Indijo, Ameriko in Japonsko. Po njegovih skrbnih in večjih pripravah je lahko matica tudi po osmih tednih nepoškodovana prispela na cilj. Bil je predsednik Čebelarkega društva v Bohinjski Bistrici, podpredsednik Mednarodne čebelarke lige, prejel je okoli 200 odlikovanj iz različnih koncev sveta.

Slika 5: Strgarjev čebelnjak na Bitnjah

2.19 Janko Ravnik (1891 - 1982)

Skladatelj, glasbeni pedagog, fotograf, planinski zanesenjak in eden od avtorjev prvega slovenskega celovečernega filma V kraljestvu Zlatoroga. Rodil se je leta 1891 v Bohinjski Bistrici. Svojo glasbeno pot je začel na orglarski šoli v Ljubljani, nadaljeval pa jo je v Pragi na konservatoriju, kjer je študiral klavir in kompozicijo. Po opravljeni vojaški službi je služboval v ljubljanski operi, potem pa do upokojitve kot profesor na ljubljanskem konzervatoriju.

Slika 6: Skladatelj Janko Ravnik

2.20 Robert Cvetek (1974 -)

Robert Cvetek je doktor znanosti, specialist zakonske in družinske terapije, docent za področje zakonske in družinske terapije. Mladi znanstvenik se je že predstavil s knjigo Bolečina preteklosti, v kateri predstavlja svoje dosedanje delo na področju psihične travme. Namen te knjige je predstaviti in razumeti stisko in bolečino tistih, ki doživijo zlorabe, nesreče, razne oblike nasilja in podobno. Čeprav so posledice takih doživetij lahko zelo hude, knjiga prinaša tudi dobre novice. Ne samo, da je ta bolečina preteklosti lahko ozdravljena, ampak lahko s primernim vodenjem in podporo povzroči pozitivno preobrazbo. Glede na sodobni razvoj

razumevanja vpliva travmatičnih dogodkov na celotno človekovo bitje bi morda v nekem smislu lahko celo rekli, da je travma ena od najpomembnejših sil za psihološko, socialno in duhovno prebujenje in razvoj. (Cvetek, R.)

2.21 Tone Malej (1907 - 1930)

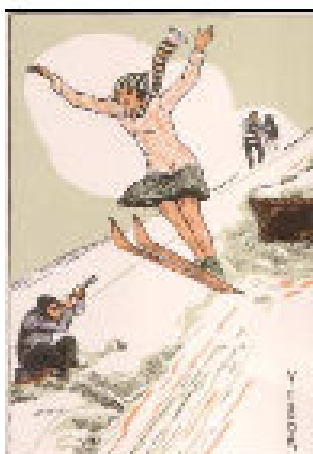
Tone Malej je bil odličen športnik – telovadec, ki je treniral v športnem društvu Sokol. Leta 1930 se je udeležil svetovnega prvenstva v Luxemburgu, kjer je zastopal Kraljevino Jugoslavijo. Pri seskoku s krogov pa je padel in si zlomil tilnik. Nesreče ni preživel, a spomin nanj je ostal. Po njem so v Ljubljani na Taboru poimenovali dvorano, v kateri je njegov doprnski kip. Od leta 1970 pa v njegov spomin Športno društvo Tabor prireja Malejev memorial.

Slika 7: Olimpijska tekmovalna vrsta; Tone Malej je tretji z leve

2.22 Staretova Anica – Spotčeva Anica z Žlana

Agata Stare, Spotčeva Anica, se je rodila 10. 10. 1915. Kot 16 - letno dekle je Anica v krilu, s sposojenimi čevlji in smučmi šla čez 50- metrsko skakalnico, ker so ji fantje nagajali, da si ne upa. Neslo jo je 25 metrov, doskočila pa je brez padca. Dogodek je narisal slikar Valentin Hodnik na šaljivi razglednici.

Slika 8: Slika Valentina Hodnika: Spotčeva Anica

Albin Novšak pa je bil dve leti je bil prvak Kraljevine Jugoslavije in je v Planici dosegel državni rekord.

2.23 Janja Hvala (1974 -)

Sopranistka Janja Hvala z Bitenj je svojo glasbeno pot začela v bohinjskih pevskih zborih, kasneje pa je svojo glasbeno pot nadaljevala na Srednji glasbeni in baletni šoli ter Akademiji za glasbo. Kot solistka in članica komornih zborov je sodelovala s številnimi priznanimi orkestri. Uspešna pa je bila tudi na mednarodnih pevskih festivalih. Avgusta 2009 je osvojila prvo nagrado »Hamel – Strifung Hannover« v Salzburgu v Avstriji. Trenutno se izpopolnjuje in pridobiva nove izkušnje na Dunaju pri mezzosopranistki Marjani Lipovšek.

Slika 9: Sopranistka Janja Hvala

2.24 Darko Čuden (1961 -)

Režiser, prevajalec, igralec, profesor in še bi lahko naštevali, ko slišimo za Darka Čudna. Diplomiral je iz angleščine in nemščine na Filozofski fakulteti, kjer je opravil tudi magisterij in doktorat. Tu je tudi zaposlen kot docent. Ob koncu tedna se rad vrača v Bohinj, kjer je dejaven v domačem gledališču 2B, pred leti je za svoje delo prejel tudi Linhartovo listino. Bogat je tudi njegov prevajalski opus, prevaja iz norveščine, danščine, švedščine, za gledališče pa tudi iz španščine in portugalsčine.

Slika 10: Darko Čuden - režiser, prevajalec,...

2.25 Rok Urbanc - skakalec

Rok Urbanc, doma iz Stare Fužine v Bohinju, se je rodil 28. 2. 1985 na Jesenicah. Leta 2006 in 2007 je pokazal dobro formo in v smučarskih skokih zmagal na obeh tekmah na mali skakalnici v Planici. Njegov največji dosežek pa je prvo mesto na svetovnem pokalu v Zakopanah v sezoni 2006/2007.

2.26 Janez Marič-biatlonec (1975 -)

Janez Marič, ki živi v Bohinju, se je rodil 10. 6. 1975. Na olimpijskih igrah je že dvakrat nastopal za Slovenijo in sicer leta 2002 v Salt Lake Cityju in leta 2006 v Torinu.

Slika 11: Biatlonec Janez Marič

3. PLANINE – VIR NAVDIHA

Kaj je lepšega kot obiskati eno od 23 »živih planin« v Bohinju. Z malo truda stopiš v prečudoviti svet. Planine same, vsaka na svoj način, pa majarice in majarji pa bohinjske »cike« napolnijo človeka in mu dajo navdih za ustvarjanje:

- s fotoaparatom,
- s slikarskim platnom,
- s svinčnikom in papirjem,

ali pa se samo sprostiti in nadihati svežega zraka in naslednji dan začeti v mestu z novimi izzivi na katerem koli področju.

Predlagamo obisk naslednji planin:

3.1 Planina Laz

Planina Laz je ena najlepši ohranjenih bohinjskih planin. Zaradi svojega prijaznega okolja z žuborečim studencem in urejenimi stanovi je zelo vabljiva. V enem od stanov se je navdihoval in je ustvarjal pesnik **Dane Zajc**.

Slika 12: Razgled na planino Laz

3.2 Planina Velo polje

Spada med najvišje bohinjske planine. Leži ob vznožju številnih vrhov, med katerimi so najpomembnejši Mišelj vrh, Tosc, Vernar in seveda Triglav. Čez planino peljejo zelo obljudene poti, zato spada Velo polje med najbolj obiskane planine. Na tej planini vidimo tudi največ »cik,« ki so avtohtona pasma krav.

Slika 13: Razgled na planino Velo polje

3.3 Krstenica

Krstenica je ena od najlepših in zaradi svoje odprte lege najbolj razglednih bohinjskih planin, visoko na planoti zahodno od doline Voj. Ker leži daleč od poti na Triglav in Triglavskih jezer, jo tudi sredi poletja obiščejo redki planinci, ki jim je bolj pomembno uživanje v naravnih lepotah kot pa osvajanje popularnih vrhov.

3.4 Zajamniki

Je zelo razgledna planina, ki ji pravimo balkon Pokljuke. Planina ima značilno postavitvev stanov, ki spominja na ulico.

3.5 Praprotnica

V zadnjem času je znana po energijskih točkah, kamor se hodijo sproščat in zdraviti mnogi obiskovalci.

Na vseh omenjenih planinah je možno dobiti pravi bohinjski sir, ki ga izdelajo majarji na planini. Da pa se v Bohinju ohranja pravi bohinjski ementalec, gre zasluga **Jožetu** in **Primožu Cvetku**, ki sta ohranila bohinjsko sirarno in prenašata sirarsko tradicijo naprej.

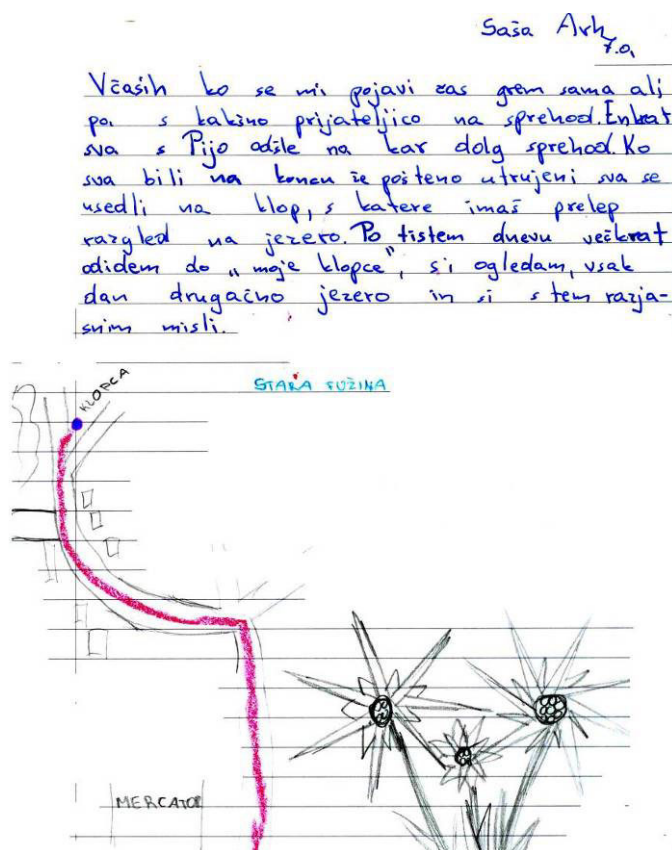
4. MOJ KRAJ NAVDIHA - USTVARJALNOST UČENCEV

Mnogi znani in uspešni Bohinjci in tudi tisti, ki se redno vračajo v Bohinj po mir, sprostitev in navdih, so v Bohinju našli svoj kraj navdiha.

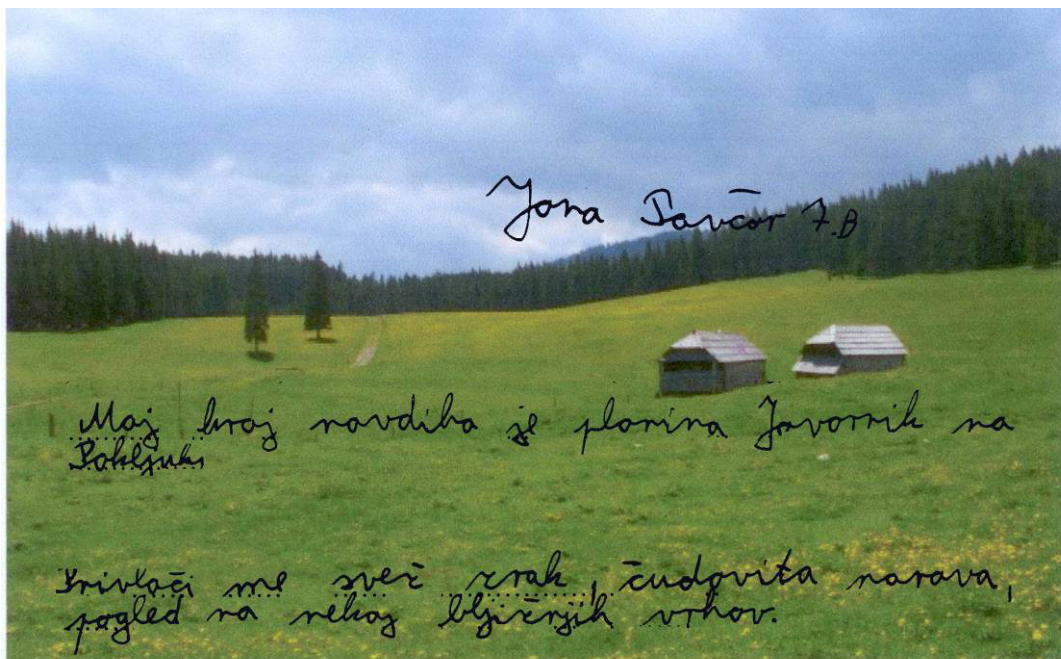
Med znanimi kraji za vir navdiha je Vodnikov razglednik na Koprivniku.

Tudi učenci smo se pogovarjali o svojem skrivnem kraju, ki je edinstven bodisi zaradi razgleda, starega drevesa, močne pozitivne energije, itd. Naša prva ideja je bila, da bi te koticke vrisali na zemljevid Bohinja, da bi jih našli tudi turisti in našli navdih in upanje. Prišli smo do zaključka, da je vsak človek edinstven, da vsak občuti drugače. Srečevanje tujcev na mestu, kjer smo s svojimi mislimi, ni navdihujoče.

Zato smo zbrali in zapisali nekaj misli in utrinkov. Vsem, ki obišejo Bohinj, pa želimo, da sami najdejo svoj kraj navdiha.

Slika 14: Moj kraj navdiha, Saša Arh, 7.a

Slika 15: Moj kraj navdiha, Jana Tavčar, 7.b

V okolici moje vasi (Bohinjska žrnjica) sta majhni gozdni jasi z veliko skalo.

Prilataci me smajna narava gozdna jaza in velike smuke v rjeni okolici.

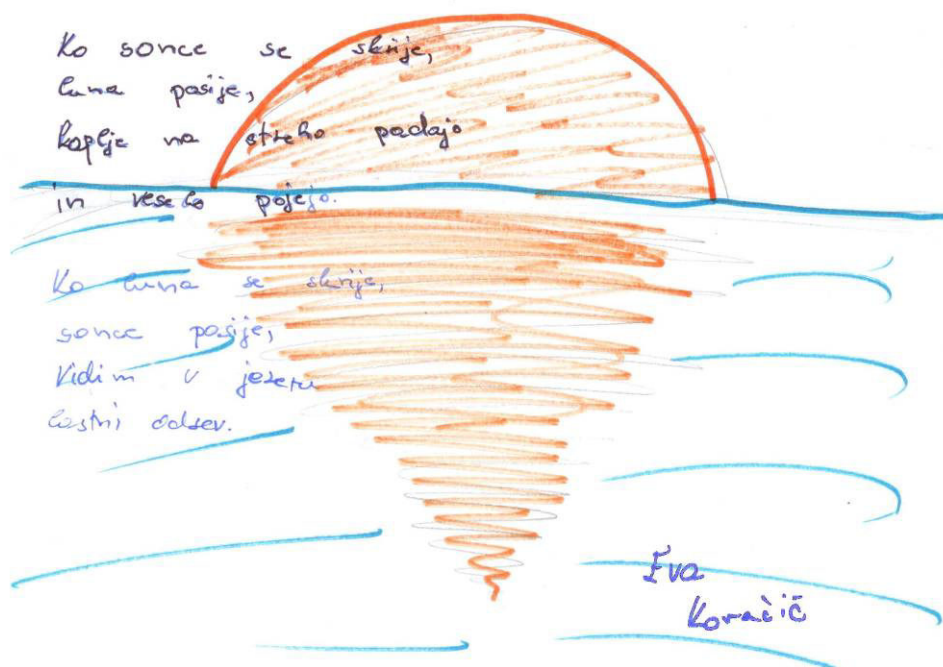

Veronika Hribar

Slika 16: Moj kraj navdiha, Veronika Hribar, 7.b

v moji vasi, kjer ob močnem dežju
nastane jetero

neobrnjena narava, brez cest in bupa, tišina

Slika 17: Moj kraj navdiha, Eva Kovačič, 7.b

5. TURISTIČNI PRODUKT

BOHINJ, VIR NAVDIHA je nov turistični produkt v Bohinju.

Bohinj želimo predstaviti kot kraj za sprostitvev, umiritev, vrnitev vase in h koreninam, z namenom zopet najti navdih za ustvarjanje, nove ideje in za smisel polnega življenja.

Predvsem pa je naš namen, da tudi obiskovalci Bohinja lahko začutijo ustvarjalni navdih v lepi naravi in kulturnih znamenitostih, ki so nastale skozi čas.

Naša promocija je namenjena bolj individualnim turistom v Bohinju; tistim, ki si za obisk kraja vzamejo malo več časa in se morda v Bohinju tudi večkrat vračajo. Želimo jih spodbuditi k raziskovanju celotnega Bohinja, vasi in krajev po celotni kotlini in ne le raziskovanju znanih turističnih koticov.

Za navdih smo poiskali osebe, ki so ustvarjale in še ustvarjajo v Bohinju oz. jim je Bohinju navdih. Iz njihovih del smo izluščili citate, povezane z Bohinjem in njihovim delom.

Omenjeni pogovori z bohinjskimi ustvarjalci in literatura, ki smo jo uporabili je tudi nas navedla na razmišljanje o aktivnostih za turiste – obiskovalce Bohinja. Te aktivnosti so različne: nekatere smo si zamislili kot popestritev ali opis že obstoječih (tradicionalnih) turističnih projektov, nekatere so čisto nove.

Projekt Bohinju, vir navdiha bi lahko vključili v različne programe, ki v Bohinju že potekajo.

Najbolj smiselno bi ga bilo vključiti v Dneve pohodništva (september) in Vodnikove dneve na Koprivniku, ki jih popestrijo s kulturnimi prireditvami in slikarsko kolonijo.

V okviru projekta Bohinj, vir navdiha bi lahko organizirali tečaje in delavnice.

- Tečaj risanja in slikanja
- Tečaj literarnega ustvarjanja
- Tečaj improvizacije in igre
- Delavnica ročnih del
- Delavnica inovativnega ustvarjalnega razmišljanja
- Delavnice »brain storminga«
- Delavnice pozitivnega mišljenja
- Predavanje psihologa o iskanju samega sebe
- Predavanje o zgodovini železarstva
- Predavanje o stari drevesih
- Fotografska predstavitev Bohinja...

Na zaključni slovesnosti bi predstavili razstavo in zaključke tečajev in delavnic.

Tečaje, delavnice in predavanja bi izvajali Bohinjci, ki poznajo Bohinj, tu delujejo in ustvarjajo. Obiskovalcem bi razkrili osebno videnje, duhovno rast ter svoje skrivne kraje, ki so jim v navdih.

5.1 Informativna zloženska

Zloženska bo predstavljena na turistični tržnici, uporabili jo bomo za predstavitev naše naloge in kot vabilo na stojnico in vabilo v Bohinj.

Zloženska bo obenem tudi promocijsko darilo – skicirka za zapisovanje idej. Zraven bomo podarili še svinčnik, da si bo vsakdo lahko hitro zapisal kako idejo, utrinek ali kaj skiciral.

Na naslovnici bo logotip oz. slika z napisom Bohinj, vir navdiha.

Prva stran bo namenjena opisu naloge, tretja pa bo vabilo na delavnice in aktivnosti v času dni pohodništva v Bohinju. V zloženko bomo vključili zemljevid celotnega Bohinja.

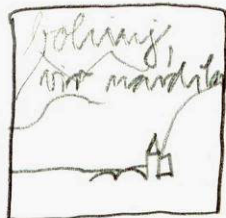
V sredino bomo vložili prazne liste s citati znanih osebnosti.

Na predzadnji strani bomo predstavili vse sodelujoče, zadnja stran pa bo oblikovana kot vabilo na stojnico, kjer vam bodo muze – bele žene postregle z zeliščnim napitkom (virom navdiha).

Na stojnici vam bo na voljo papir in pisalo, vaše izdelke in ideje pa bomo razstavili na vhodu v Bohinjski vrt.

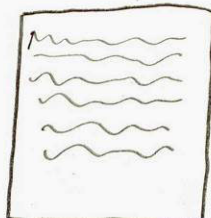
letak = SKICIRKA, BELEŽKA, "NAVDIHNJENKA"

1. stran

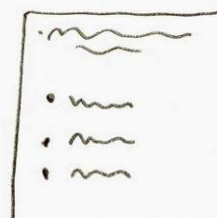
NASLOVNICA

2. stran

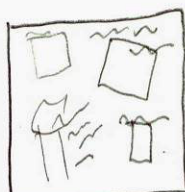
OPIS NALOGE

3. stran

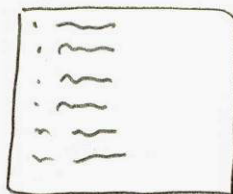
VABILO V BOHINJ
AKTIVNOSTI POVEZANE Z
ISKANJEM NAVDIHA
• TEČAJI

4. stran

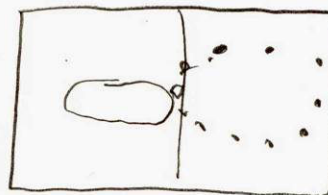
NAVDIH
VČENECV

5. stran

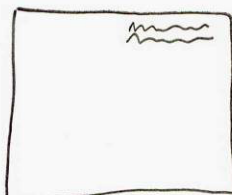
ZNANI BOHINJCI
IN NJHOVA DEJA

6. in 7. stran

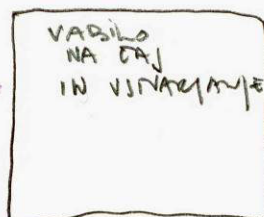
ZEMLJEVID BOHINJA

8-12. stran

PRAZNA +
CITAT ZNANEGA
BOHINJCA

ZADNJA STRAN

VABILO NA STRANICO
SEZNAM SODELUJOČIH

Slika 18: Idejna zasnova za letak, zloženko – skicirka

Predvsem pa je naš namen, da tudi obiskovalci Bohinja lahko začutijo ustvarjalni navdih v lepi naravi in kulturnih znamenitostih, ki so nastale skozi čas.

6. PREDSTAVITEV NA TRŽNICI

Na tržnici se bomo predstavili pod sloganom Bohinj, vir navdiha.

Na stojnico bosta vabili dve učenki z vabili (informativno zloženko). Stojnica bo drugačna, zasnovana bo kot Bohinjski vrt – vrt navdiha. Konstrukcijo stojnice bomo uporabili kot ozadje – stojalo za zaveso s fotografijo in napisom Bohinj – vir navdiha. Konstrukcijo bomo uporabili kot skriti prostor za skladišče.

Pred stojnico bomo postavili ograjo, ki bo varovala in omejevala naš vrt navdiha. Nad ograjo bo na enem delu napeta vrstica, na katero bomo obešali izdelke mimoidočih. Odprtino v ograji – vrata - bo krasil smerokaz z vabilom na ustvarjanje in zeliščni napitek. Na vrtu bodo mizice in stolčki z materialom za ustvarjanje (listi, barvice). Napitek bodo postregle bele žene – muze, ki bodo tudi namignile, kje v Bohinju so kraji, ki so inspiracija za ustvarjanje in osebnostno rast. Vrt bo aranžiran z izdelki učencev na temo bohinjskih gora.

Slika 19: Idejna skica predstavitvenega prostora

6.1 Oblečila

Oblečila in celostna podoba stojnice bo usklajena.

Učenke, preobražene v bele žene – muze, bodo oblečene v bele dolge obleke.

Vabile bodo na stojnico, na stojnici pa delile namige glede navdiha, ponudile zeliščni napitek in list papirja, na katerega si bodo obiskovalci zapisali svoje misli.

Slika 20: Idejna slika oblečila deklet na stojnici

7. ZAKLJUČEK

Zlatorog ni skrila vsega zaklada med sive pečine Bogatina. V resnici ga je raztresel naokrog. Zlatorogovih draguljev pa ne najde vsakdo. Zagotovo ne ležijo doli na plaži med množico nedeljskih kopalcev. Tudi na plehkkih zabaviščih jih ni najti. Kdor jih hoče poiskati, se bo moral že bolj potruditi (Mihelič, 2001, str.11).

Zlatorogov zaklad je velik, nekdanj smo mislili, da je neizmeren. Danes vemo, da ni neizčrpen in večer. Prav vsi, Bohinjci in naši gostje, ga moramo varovati, saj ga želimo čim bolj nedotaknjena izročiti svojim otrokom.

Ne glede na to, kako je Bohinj lep, je to kraj naše mladosti in že to je zadosten razlog, da smo nanj ponosni. Tako nam je povedal o svojem odnosu do Bohinja tudi eden od sogovornikov, likovni ustvarjalec Črtomir Frelj.

Skozi nalogo smo skušali raziskati, kje in kaj v Bohinju je bilo vir navdiha ljudem, ki so se v svojem ustvarjanju znašli v Bohinju. Spoznali smo, da je osebna rast in iskanje navdiha stvar vsakega posameznika, saj sami gradimo svojo prihodnost. Narava je v Bohinju energetsko bogata, raznolika in na prav zanimiv način pritegne. Ponosni smo, da smo Bohinjci, saj to ne more biti vsakdo. To je v naši krvi, tu so naše korenine. Mogoče se zato mnogi vračajo nazaj. Toliko navdihujočih kotičkov, brez cest, hrupa in množice ljudi najdemo v Bohinju, da se lahko vsakdo sprosti in naučije lepote ter nabere novih moči. V resnici je »odklop« od vsakdanjega življenja vir navdiha.

Z nalogo, njeno predstavitvijo in iskanjem navdihujočih ljudi smo pritegnili tudi turistične delavce in organizacije.

Občina Bohinj, Zavod za turizem in Turistično društvo Bohinj nalogo in raziskovanje spremljajo in pomagajo na različne načine. Predstavili jo bomo tudi na šoli in v okviru turističnih prireditev. Upamo, da bodo izpopolnjeni predlagani program delavnic in predavanj pod naslovom Bohinj, vir navdiha vključili v Dni pohodništva .

Želimo si, da bi bila naša naloga navdih turističnim delavcem v Bohinju, da bodo našo idejo realizirali in povabili še koga, ki se bo uvrstil na naš seznam...

Do tedaj pa velja, pridite v Bohinj, kjer boste našli navdih za snovanje novih idej.

Naj za konec navedemo še verza našega največjega pesnika, ki je del svoje velike pesnitve postavil tudi v Bohinj in je našemu narodu priboril do danes največjo slavo (Zupan, str.8):

*Dežela krajnska nima lepš'ga kraja,
Ko je z okoljšno ta, podoba raja. Preš. Kerst, 175(1847).*

8. ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem ustvarjalcem iz Bohinja oz. v Bohinju in tudi drugim, ki so nam posredovali podatke za turistično nalogo. Z nekaterimi smo se srečali in se pogovarjali, z drugimi smo vzpostavili stik preko elektronske pošte ali telefona: Mariji Cvetek, Jožetu Miheliču, Lojzetu Budkoviču, Marku Gašperinu, Tomažu Budkoviču, dr. Francetu Bučarju, Ivu Janezu Cundriču, Albinu Polajnarju, Črtomiru Frelihu, Janji Hvala, Darku Čudnu, dr. Robertu Cvetku, dr. Aciji Alfirević.

Naši dolgoletni učiteljici Julijani Cundrič se zahvaljujemo za jezikovni pregled in pomoč, Robertu Čuku, profesorju matematike in računalništva, našemu praktikantu, pa se zahvaljujemo za dokončno računalniško ureditev naloge.

9. VIRI IN LITERATURA:

AVGUŠTIN Cene. *Slavospev Bohinju*. dostopno na <http://www.lek.si/slo/predstavitev/galerija-lek/prejsnje-razstave/polajnar/> (uporabljeno 2.10 2009)

BIZJAK J., KLEMENC S. *Triglavski narodni park*. Ljubljana: MK, 1994

BOHINJSKE PRAVLJICE. Ljubljana: Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov, 1999. (Zbirka Umetniška slikanica).

BUDKOVIČ L., GAŠPERIN M., VEBER I. *Drevesa velikani v Bohinju*. Bohinjska Bistrica: Gozdarsko društvo Bled, 1996.

BUDKOVIČ, Tomaž. *Bohinj 1914-1918, med fronto in zaledjem*. Celovec; Ljubljana; Dunaj: Mohorjeva založba, 1999. (Gorenjski kraji in ljudje; 13)

BUDKOVIČ, T. *Vzpon Bohinja pred zatonom Avstroogrske*. Celovec, Ljubljana, Dunaj: 2004. (Gorenjski kraji in ljudje, 26).

CUNDRIČ, Ivo Janez. *Pozabljeno bohinjsko zlato*. Slovenj Gradec: Cerdonis, 2002. (Gorenjski kraji in ljudje / Gorenjski muzej Kranj; št.21).

CVETEK, Robert. *Bolečina preteklosti*. Celje: Celjska Mohorjeva družba, 2009.

KOMAC Tina., MIKELJ Manca. *Agatha Christie v Bohinju: ali slavne osebe privabljajo turiste: raziskovalna naloga*. Bohinjska Bistrica: OŠ dr. Janeza Mencingerja, 2007.

MAHNIČ, J., GLAVAN, M. *V svetu rože mogote: razglednice iz nekdanjega Bohinja*. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1995.

MARUŠIČ, Branko. *Sto slovenskih politikov*. Ljubljana: Prešernova družba, 2002.

MIHELIČ, J., BUDKOVIČ, L. *Zgodovina gornišstva v Bohinju*. 2008. Dostopno na http://www.ao-bohinj.org/index.php?view=article&catid=39%3Azgodovina-odseka&id=55%3Azgodovina-gornitva-v-bohinju&option=com_content&Itemid=2. uporabljeno 20. 10. 2009

MIHELIČ, T. *Julijske alpe. Bohinjske gore*. Ljubljana: Sidarta, 2001. (Planinski vodnik).

NAŠ VOČA SO VČAS ZAPODVAL: bohinjske pravljajce. Ljubljana: Kmečki glas, 1993. (Zbirka Glasovi; knj. 5).

SIVEC, I. *Slikar bohinjskih gora*. Dostopno na <http://www.gore-ljudje.net/novosti/6944/>. uporabljeno 13.10.2009.

VALENTIN HODNIK. Dostopno na <http://www.sloart.si/p-446-valentin-hodnik-bled.aspx>. uporabljeno 13.10.2009

VEBER, Ivan. *Gozdovi bohinjskih fužinarjev*. Bled: Gozdno gospodarstvo, 1986.

ZUPAN, Tomo. *Advokat naši dni*. [Ljubljana]: [Katol. Tisk.], 1913.

ŽNIDARŠIČ, J. *Bohinj*. Ljubljana: DZS, 1986.

Ostale internetne povezave uporabljene v nalogi:

http://sl.wikipedia.org/wiki/Janko_Ravnik

http://www.bohinj-info.com/si/razstave_v_td/razstave_2008_drugi_del

<http://www.lek.si/slo/predstavitev/galerija-lek/prejsnje-razstave/polajnar/>

<http://www.gore-ljudje.net>

<http://www.zaplana.net>

<http://www.bohinj-info.com>

<http://www.panoramio.com/photo/10855268>